

«Затверджую»

Завідувач кафедри

_____ (Третяк Ю.В.)
"___" _____ 2022 р.

Розробник силябусу

_____ (Третяк Ю.В.)

СИЛАБУС

Теоретичні основи дизайну

1) НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДИЗАЙНУ		2) Шифр за ОПП: ОК.5		
3) Навчальний рік: 2022/2023				
4) Освітній рівень: магістр				
5) Форма навчання: денна				
6) Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»				
7) Спеціальність: 022 «Дизайн»				
8) Назва освітньої програми: Середовищний і промисловий дизайн				
9) Статус освітньої компоненти: обов'язкова				
10) Семестр: 2				
11) Контактні дані викладача: завідувач кафедри дизайну Третяк Юлія Вікторівна, e-mail: tretiak.iuv@knuba.edu.ua, http://www.knuba.edu.ua/?page_id=25248				
12) Мова навчання: українська				
13) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): дисципліни рівня «Бакалавр»: "Основи теорії дизайну і проектування інтер'єру", Філософія, Естетика.				
14) Мета курсу: полягає у придбанні початкових науково-теоретичних знань студентами спеціальності «Дизайн» спеціалізації «Середовищний і промисловий дизайн» у сфері теорії дизайну.				
15) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	ПРН-1. Генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах.	Творчий семінар доповідь, дискуссія. Екзамен.	Лекції. Практичні заняття	ЗК1 ФК1 ФК2 ФК13 ФК14
2.	ПРН-2. Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми.	Творчий семінар доповідь, дискуссія. Екзамен.	Лекції. Практичні заняття	ФК1
3.	ПРН-7. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі дизайну.	Творчий семінар доповідь, дискуссія. Екзамен.	Лекції. Практичні заняття	ЗК7

4.	ПРН-9. Застосовувати методику концептуального проектування та здійснювати процес проектування з урахуванням сучасних технологій і конструктивних вирішень, а також функціональних та естетичних вимог до об'єкта дизайну.	Творчий семінар доповідь, дискуссія. Екзамен.	Лекції. Практичні заняття	ФК1 ФК12 ФК14
5.	ПРН-11. Визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури.	Творчий семінар доповідь, дискуссія. Екзамен.	Лекції. Практичні заняття	ФК1 ФК3 ФК11
6.	ПРН-19. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у дизайнерську практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.	Творчий семінар доповідь, дискуссія. Екзамен.	Лекції. Практичні заняття	ФК14
7.	ПРН-20. Застосовувати відомі та генерувати нові синтетичні вміння і знання в процесі проектування об'єктів, процесів та середовища життєдіяльності людини.	Творчий семінар доповідь, дискуссія. Екзамен.	Лекції. Практичні заняття	ФК13 ФК14

16) Структура курсу:

Лекція	Практичне заняття	Лабораторні заняття	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота студента, год	Форма підсумкового контролю
22	8	-	1РГР	60	екзамен
Загальна кількість кредитів ECTS					3,0
Кількість годин (кредитів) аудиторного навантаження					30

17) Зміст дисципліни: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/КП/СРС)

Модуль 2 (весняний семестр).

Змістовний модуль 2.1. Лекційний курс, 22/22:

Вступ. Дизайн. Етимологія, сенс та визначення поняття. Терміни практики та теорії дизайну. Об'єкт, предмет, область діяльності дизайну. 2/2

Розділ I. Філософія дизайну

1.1. Поняття філософії дизайну як нового напрямку теоретичної основи дизайну. Парадигма індустріального та середовищного дизайну - від техноцентризму до філософської антропології. Онтологічний контекст дизайну. Досвід вивчення світового дизайну. Розвінчання традиційних поглядів на дизайн. Дизайн як предмет дослідження філософської антропології. 2/2

1.2. Принципи філософської концепції сучасного дизайну та побудова теоретичних моделей дизайну. Методологічні принципи філософії сучасного дизайну: діалектичної коеволюційності (міждисциплінарності), діалектичної маргінальності (атрадиційності); соціально-антропологічної миттєвості ("одноразовості"). Теоретичні моделі дизайну. 2/2

Розділ II. Естетика дизайну.

2.1. Дизайн як естетична, художньо-проектна, соціальна діяльність. Естетика та естетичне сприйняття. Естетична цінність в дизайні. Сучасний стан в естетиці дизайну. Діалектична концепція та орієнтири естетичного в сучасному суспільстві. Гуманізм та антигуманізм в естетиці. 2/2

2.2. Композиція як інструмент гармонізації структури і форми об'єктів дизайну. Систематизація видів дизайну по відношенню до категорій «утилітарне» та «естетичне». Зміст і форма творів дизайну. Засоби зображення і виразності в дизайні. Художня мова в дизайні. 2/2

2.3. Художній образ в дизайн-об'єктах. Естетична і художня цінність дизайн-об'єктів. Стиль в творах архітектури, мистецтва, дизайну. Дизайн як художньо-технічна творчість. 2/2

Розділ III. Теоретичні й проєктні концепції дизайну, погляди, підходи різних авторів та їх критика.

3.1. Історія розвитку дизайнерського мислення, етапи його становлення, підходи і методи. Проблема співвідношення "краса-користь" у стародавньому світі та середньовіччі. Технічний прогрес і протодизайн Нового часу. Розвиток ремесел і теорія мистецтвознавства Г. Земпера і Д. Рескіна, архітектура і мистецтво В. Морріса, XIX ст. Американський ранній функціоналізм Л. Саллівена, зародження органічного дизайну і архітектури Ф.Л. Райта. Ідея об'єднання мистецтва і ремесел у Німеччині на початку XX ст. 2/2

3.2. Професійні концепції (ідеї, погляди, підходи) індустріального дизайну другої половини XX ст. Функціоналізм як творчий метод в архітектурі та дизайні. Дизайн 1950-1960-х років. Вища школа формоутворення у м. Ульмі. Італійський дизайн: "реальні" і концептуальні напрямки. Стиль "оліветті". Дизайн скандинавських країн. Японський дизайн. Теоретичні концепції дизайну СРСР, їх зв'язок із практикою (і960—1980-і роки. Теорія системного проєктування; метод дизайн-програми. 2/2

3.3. Професійні концепції (ідеї, погляди, підходи) постіндустріального дизайну. Нова етика і нова естетика дизайну. Форма слідує «fun». Відкритість емоцій. Реальність – це ілюзія. Естетика чорної скриньки. Антидизайн. 2/2

Розділ IV. Дизайн в інтерактивному просторі: дизайн-культура сучасного суспільства, соціологія дизайну.

4.1. Соціальні теорії і теорії дизайну. Дизайн в культурі мережевого суспільства. Суть і сенс дизайнерського творення. Культура мережевого суспільства як лінза споглядання продукту дизайну. Ідеологія як система поглядів та інструментів вираження ідентичності культури. Соціологія як дзеркало споживання продуктів. Семіотика в дизайні. Концепція віртуального життя у мережевому просторі. 2/2

4.2. Дизайн як інтерактивні технології та дигітальні ландшафти. Дизайн віртуального життя. Мультидисциплінарність дизайну мережевого суспільства. Мульти-медіа дизайн в мережевому суспільстві. Інтерактивні технології в дизайні. Цифровий дизайн, його різновиди, цілі й методи. 2/2

Змістовний модуль 2 2. Практичні заняття. 8/32

1. Творчий семінар: презентація доповіді на обрану тему, обговорення по матеріалу Розділу I. 2/8
2. Творчий семінар: презентація доповіді на обрану тему, обговорення по матеріалу Розділу II. 2/8
3. Творчий семінар: презентація доповіді на обрану тему, обговорення по матеріалу Розділу III. 2/8
4. Творчий семінар: презентація доповіді на обрану тему, обговорення по матеріалу Розділу IV. 2/8

* Самостійна робота студента планується за базовою методикою, що застосовується на теоретичних дисциплінах.

18) Методи контролю.

Основним методом контролю є оцінювання етапів навчального проєктування індивідуально, визначення підсумкової оцінки на основі оцінок за окремі етапи роботи.

19) Інформаційні ресурси:

Підручники:

1. Тімохін В.О., Шебек Н.М., Малік Т.В., Житкова Н.Ю., Третяк Ю.В. та ін. Основи дизайну архітектурного середовища: підручник /В.О.Тімохін [та ін.]; Київськ. нац. ун-т буд. і арх-ри, Київ: Основа, 2010. 395 с.
2. Даниленко В. Я. Дизайн: підруч. / В. Я. Даниленко. — Х.: ХДАДМ, 2003. — 320 с.

Навчальні посібники:

3. Олійник О.П. Основи дизайну інтер'єру: навч. Посіб. / О.П.Олійник, Л.Р.Гнатюк, В.Г.Чернявський. - К.: НАУ, 2011. - 228 с.
4. Шимко В. Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование. Основы теории /Моск. архит. ин-т (Гос. академия). - Москва: Архитектура-С, 2006. 296 с.
5. Кашенко О.В., Михайленко В.Є. Основи біодизайну: Навч.пос. - К., 2011. - 223 с.
6. Шумєга С.С. Дизайн: навч. Посібник. К.: центр навч. літератури. 2004. 300 с.

Інформаційні ресурси: <http://library.knuba.edu.ua/>

Додаткова література:

1. Baumann K. Bauhaus Dessau: Architecture Design Concept. Berlin: JOVIS Verlag, 2007. №№4, 6.
 2. Аалто А. Архитектура и гуманизм / Алвар Аалто; Пер. под ред. Андрея Гозака. — М.: Прогресс, 1978. — 224 с.
 3. Алвар Аалто: «дьявольский либерал» и гениальный архитектор. *yle.fi*. Служба новостей Yle (2019-2-3). Дата обращения: 5 февраля 2019.
 4. Аронов В. Р. Теория проектирования Томаса Мальдонадо. Из XX в XXI век // Проблемы дизайна-6. — М.: НИИ теории и истории изобразительных искусств РАХ, 2011. — С. 16—17
 5. Аронов В.Р. Японский дизайн. Традиции и современность // Техническая эстетика, 1984, № 12.
 6. Буррио Н. Эстетика взаимодействия и постпродукция / Николя Буррио – М.: Ад Маргинем Пресс, 2016. 216 с.
 7. Быльский Д.Н. Японский дизайн как система // Зодчество мира, 1997, № 11.
 8. Головкин Б. А. Філософська антропологія. Київ: [б. в.], 1997. 239 с.
 9. Дж. даль Монте. Новый телефонный аппарат «Грилло».
 10. Жадова Л. О японском дизайне и его создателях // Техническая эстетика, 1968,
 11. Жадова Л. Заметки об итальянском дизайне // Техническая эстетика, 1966, No.2, 4.
 12. Кобзева Ю. Ю. Жанровое многообразие философской антропологии // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Філософія. 2016. Вип. 46 (2). С. 157–164.
 13. Конспект дизайнера: Япония в дизайне. <https://telegraf.design/konspekt-dizajnera-yaponiya-v-dizajne/>
 14. Курьерова Г.Г. Итальянская модель дизайна. Проектно-поисковые концепции второй половины XX века. - М.: ВНИИТЭ, 1993.
 15. Мир дизайна: Что мы знаем про «иконны датского дизайна». <https://www.houzz.ru/statyi/mir-dizayna-cto-my-znaem-pro-ikony-datskogo-dizayna-stsetivw-vs-69552146>
 16. Морита А. Сделано в Японии: Пер. с англ. - М.: Прогресс, 1990.
 17. Москва-Милан: Жадова - Соттсасс // Техническая эстетика, 1991, N 21.
 18. Немкова Е. Империя Джуджаро // Мир дизайна, 1999, №№ 3, 4.
 19. Николаева Н. Художественное конструирование в Японии // Вопросы технической эстетики. Вып. 1: Сборник статей. - М.: Искусство, 1968.
 20. Николаева Н.С. Япония - Европа. Диалог в искусстве. Сер. XVI-нач. XX века. - М.: Изобразительное искусство, 1996.
 21. Папанек В. Дизайн для реального мира / Пер. с английского. — М.: Издатель Д. Аронов, 2012. — 416 с.; ил. ISBN 978-5-94056-025-8
 22. Роль дизайн-программ ВНИИТЭ 1960—1980 годов в проектной культуре: Диссертация на соискание ученой степени кандидата искусствоведения: Специальность 17.00.06 Техническая эстетика и дизайн / О. Б. Дружинина; Московская государственная художественно-промышленная академия имени С. Г. Строганова; Научный руководитель кандидат искусствоведения, профессор В. Е. Барышева. — На правах рукописи. — Москва, 2020. — 264 с., ил.
 23. Сабуро И. История японской культуры: Пер. с японск. - М.: Прогресс, 1972.
 24. Сильвестрова С.А. Кендзи Экуан (портрет) // Техническая эстетика, 1987, № 1.
 25. Устинов А.Г. Японская модель японского образования // Техническая эстетика, 1986, № 11.
 26. Шатин Ю.В. Дизайн в Италии // Художественное конструирование за рубежом, 1979, № 1.
 27. Шукурова А. Архитектура Запада Архитектура Запада и мир искусства XX века. М.: Стройиздат, 1990 г.
- Електронні ресурси:
28. <https://www.hive.city>
 29. <https://nordwerk.co/design-gallery/>

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів).

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю екзамен

Поточне оцінювання			Модуль
Відвідування лекцій, конспект	Індивідуальна робота	Екзамен	Сума балів
20	40	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

21) Умови допуску до підсумкового контролю: відвідування аудиторних занять (занять в режимі он-лайн); активність на заняттях; дотримання термінів виконання завдань; дотримання умов академічної доброчесності.

22) Політика щодо академічної доброчесності: розуміння здобувачами вищої освіти етичного кодексу університету та норм академічної доброчесності (вимог щодо оригінальності творчих робіт, проектних рішень, текстів та допустимого відсотку співпадінь).

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: